

HRVATSKA RIEČ

Predplatna ciena: na godinu K 12. — Za po godine K 6. — Za Šibenik na godinu donasnjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 uviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para petiti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unapred plate. — Priobčena pisma i zahvalne tiskaju se po 20 para po petiti redu. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Naš položaj.

U teškom stanju našega naroda i naše domovine, nismo nikad očekivali niti očekujemo, da će tko izvanjski osloboditi narod hrvatski i ujediniti njegovu domovinu, bilo radi narodne koristi bilo radi usluga učinjenih, nego smo uvijek računali, da će našem narodu pomoći, bilo koji njegov susjed, bilo koji čimbenik, samo u slučaju, ako ta pomoć bude na obosstranu korist i veličnu te sjegurnost zajedničku.

U tom smislu shvaćamo i razne glasove o trializmu i sličnim promjenam u monarhiji. Ti glasovi za nas nisu nikakovo jamstvo, nikakovo obećanje, ali opet nisu nam ni predmet izrugivanja ni omalovažavanja. Ti glasovi mogli bi postati nešto većega, mogli bi se smatrati početkom odmotavanja veoma zamršenih i štetnih odnošaja u monarhiji . . . ali samo onda, kada bi mi Hrvati bolje poznavali našu prošlost i kad ne bi previše sanjari o sadašnjosti i budućnosti, kad se ne bi gubili u kombinacije i dangube bez svake stvarne podloge i kad ne bi poduzimali sve što je na štetu naše domovine i naroda.

Treba biti na čistu, da smo mi Hrvati sa Slovencima na jugu ove monarhije njezin nasip i da joj možemo biti izvor snage i sjegurnosti. To jedno, a drugo je, da mi Hrvati (sa Slovencima) sačinjavamo narodnostnu cjelinu, koju nije moguće više raznaroditi, cjelinu, koja nema što tražiti izvan monarhije, a koja u monarhiji može postati, ako hoće, jednim od najvažnijih čimbenika potrebitog ravnovjesja u monarhiji.

Ovu jednu i drugu okolnost, uvidjali su Hrvati kroz ovih zadnjih nekoliko stotina godina. To je drugim riječima program Draškovičev, a u novijem parlamentarnom životu hrvatskoga naroda, to je program stranke prava. Stranka prava nije od jučer, nego ima da djeluje već 50 godina i ona na temelju povijesti i prava traži ujedinjenje hrvatskih zemalja pod žezlom vladajuće kuće, a to drugo ne znači, nego da Hrvatska bude u monarhiji čimbenik ostalim ravnopravan.

Položaj koji bi tim nastao u monarhiji može se, prema današnjem, nazvati trializmom.

Taj pojam trializma nije ni najmanje nov, kako neki naši „političari“ misle. Pisac n. pr. ovih redaka već je pred 23 godine u „Katol. Dalmaciji“ pisao dva članka o trializmu i pod imenom trializma.

Ovo spominjemo, da razčistimo njeke krive predsude, kao da bi trializam i pojam sa tim spojen, bio ili morao biti nami Hrvatima oga- van to je za jer ga od dnev tri godine spominju uvažene ličnosti kao Lichtenstein i Schwarzenberg itd.

G. Segantini

u svojim probranim spisim i pismima.

Ne progovori; udje u sobu a ja za njom. U vrhovoj koljevci ležalo je mrtvo tjelešce ženske malo više od godine. Majka mi dade papir i olovku, a ja započnem. Tu sam radio nekoliko sati. Mati je htjela da učinem živu.

Da li je djelo umjetnički uspjelo ili nije to ne znam, ali se sjećam da sam majku vidio onaj tren tako blaženu kao da je zaboravila na bol.

Predrag prijatelju Tumiati! Penjite se, o mladi pjesniče sve vas pozivlje; svjetlina nizoko prolazi i ne gleda u visine. Vaš je miris ruža, misao vaša koja se oslobađa i uzdiže, ovija se ljepotom što ju Priroda nudi onim, koji za nju dariva svu ljubav sasvim iskreno, strastveno, duboko.

U razmišljanju se stvara umjetnost. Prosti puk želi da umjetnost bude lagana i oku shvatljiva, a da misao ne ulazi ga, dočim je umjetnost misao u obliku, misao u boji, misao sklada, misao ljubavi i ljepote, koja obavlja svaku stvar.

Ne, tako nasmije ići i nasmije biti. Ako mi već od pamtivjeka radimo za ujedinjenje naše domovine, ako celi parlamentarni rad stranke prava ide za tim, zar ujedinjenje naše domovine postaje nedično za to, što napokon i viši krugovi u monarhiji počeuše govoriti o potrebi takovog preuredjenja monarhije, koje bi značilo i ujedinjenje naše domovine?

Kako rekosmo, to za nas ne znači nego da i ti krugovi počeuše uvidjati, da ovakvo dalje ne može ići, i to oni uvidjaju ne radi nas nego radi veličine ukupne monarhije i sjajnosti dinastije, kojima nemože biti svejedno, dali će se oni vječno natezati sa Magjarama i ostalim narodima i još uz to imati na jugu celi kompleks naroda nezadovoljnog i podjarmljenog, namjesto naroda koji bi u monarhiji imao zajamčenu svoju stalnu budućnost i sreću, a izvan nje mogao bi sve izgubiti, dakle naroda koji bi silom položaja spojio i imao braniti sve svoje u obrani dinastije.

Nas ta spoznaja nekih krugova u Beču ne čudi, nu od nje ne očekivamo ni zla, ni dobra, jer i jedno i drugo stoji u prvom redu od nas samih. Naša je dužnost, da se na rieči ne zanašamo, nego da u dosadašnjem pravcu radimo, da prikupljamo hrvatske snage i da onda tražimo naše pravu. Nu naša je dužnost također, da sami sebi ne štetujemo omalovažavajuć činjenice i zanašajuć se za snovima, koji niti su izvedivi, niti bi bili od koristi hrvatskom narodu, kad bi se izveli.

Od kad povjest za nas zna, od kad Hrvati osnovaše svoju državu, nosioć državne misli jest sabor hrvatski, koji je kroz vjekove, dok je Bosna čamila pod Turčinom, a Dalmacija i Istra služila Mećicima, bio i ostao prestavnik Hrvatske i celog hrvatskog naroda. To je on bio uvijek, i on je spasio narodnost i državnu misao hrvatsku. On je i danas jedini zakoniti predstavnik cjelokupne Hrvatske, te to treba da i ostane.

Mi po raznim pokrajinam možemo samo raditi, da se konačno u Zagrebu okupimo, ako nećemo da budemo najveći neprijatelji svoje domovine. Trajna, sustavna, nepopustljiva radnja u tom pogledu može nas dovesti do cilja, a neprestano mienjanje pravaca, uzprkos naukam prošlosti i proti naravi našeg hrvatskog bivstva, mora nas dovesti do meteža, sve to većeg ciepanja i propasti.

Radi toga smatramo neprijateljima hrvatskoga naroda one ljude i stranke, koje rade na razciepanje našeg naroda, bilo pod imenom raznih autonomija, bilo pod imenom nekakvog njihovog trializma, koji bi išao za pripojenjem Bosne i Hercegovine Dalmaciji, jer i jedno i drugo, ne znači nego dobar dio naroda od-

Moje se duh punio velikim užitkom; oči uzhičene lebdjele su po plavetnom nebu, po nježnom zelenilu pašnjaka, i razgledavao sam ponezne planinske lance u nadi da ih predobijem.

Ja se klanjam ovoj blagoslovljenoj zemlji ljepote i ljubim vlatove bilja i cvieće, a pod ovim plavetnim svodom nebeskim, dok ptice pjevuču i letom križaju a pčele izpijaju med iz otvorenih kaleža cvieća, ja pijem na ovim prebistim potocim gdje se ljepota vječno obnavlja. Gdje se obnavlja ljubav, koja daje život svim stvarima.

Iz pisama raznim.

Bistra voda izvire sva živa i svježa iz planinske klisure i prosipajući se spušta se, povećaje se, uvijek obara svaku zapreku, skuplja u se sve priteke dok ne stigne k moru pak se opet vraća ka klisuram. I to obnavlja neizmerno put. Isto micanje u duhovnom smislu radi prava umjetnost. Takovi su pravi umjetnici, a ostali gone obrtinaru i rade za novac.

Samo onaj koji je kao ja proživio čitavih mjeseci na visokim svjetlim pašnjacim Alpa, za

ciepiti može biti za uvieke od Zagreba, a Bavoninu izručiti podpuno Magjaru.

Jedina radnja dostojna i na korist Hrvatske izvediva jest ona stranke prava, jer jedina ona sve sinove naroda hrvatskoga okuplja i jača i zajamčuje im sjegurnu i stalnu budućnost.

Nu da i ta radnja bude uspješna, da se ono što se govori i izvede, trebalo bi da već jednom i svi pravaši budu u jednom kolu; trebalo bi da pravaši svih hrvatskih zemalja sačinje jedinstvenu vojsku, da tako postanu čimbenikom, koji se svojom snagom i jedinstvenim radom može nametnuti.

Ovakvo kako je danas ne može ići i ne smije ići.

Za ekonomsko pridignuće Dalmacije.

Ima već toliko godina, da se ova fraza kreće od usta do usta. Mnogo se s njom barata, ali bi bolje bilo, kad bi se manje govorilo, a više radilo. Akcija dosadanja u tom pravcu ne može nas zadovoljiti, jer su tu sve same polumjere ili čak i prividne mjere.

Nu ne mislimo ovdje rekrimirati. „Dalmatinska ministarska komisija“ u Beču neki dan je viećala o dalmatinskim stvarima. I ovdje kao i svugdje probija birokratski duh, koji sapinje svaku zdravu inicijativu i onemogućuje brzi rad, koji je nuždan za asanaciju Dalmacije. Predsjedao je ministar dr. Weiskirchner. U svom otvorenom govoru bio je ministar veoma optimista. Njega je zadovoljavalo i ovo i ono, dotakao se željezničkog spoja Dalmacije s Bosnom i s monarhijom, opazio je napredak gospodarstva u Dalmaciji itd.

Ne znamo je li tu bila iznešena koja pritužba radi načina, kojim se ove „poboljšice“ uvadaju. Izgleda kao da je sve bilo gladko primljeno.

Povjerenstvo je odobrilo neke predloge pododbora za promet stranaca; proširenje i uređenje lokalne parobrodarske službe, koja ima da olakša izlete, u prvom redu u okolici Zadra, Splita i Dubrovnika; zavedenje automobilskih pruga; izgradnju ceste Rab Lopar; dovršenje popravaka ceste u Boki; uređenje nasada i perivoja na Lapadu i Hvaru; uređenje jednog zavoda za informacije; gradnja svratišta u Kotoru; na'ava pitke vode za Rab, Dubrovnik i Hvar.

U stvari lokalne željezničke pruge Trogir-Kaštel Sućurac primljen je na znanje izvještaj ministarstva željeznica, a za prekoitočnu željeznicu Opatija-Priluka-Zadar nije se mogao stvoriti nikakav zaključak, jer ne predležu točni podatci.

plavetnih dana pr-maljeća, slušajući glasove koji se iz doline uzdižu, tajne harmonije oslabljene dalekim glasovim vjetara, što stvaraju naokolo milotnu tišinu, širući se u visinu kroz neizmjerni plavetni prostor na obzorju zatvorencima strmenitih planina i sniežnih ledenjaka, samo taj može ocuťjeti i shvatiti duboko značenje tih planinskih suglasja u Alpama. Ja sam uvijek mislio, koji čest imaju u mojem duhu te harmonije oblika, crta, boja i zvukova, i kako je duša, koja s njima vlada, i onoga koji ih motri zajednička. Ja sam se uvijek silovao da ovo shvaćanje djelomično skupim na svojim slikama. Zato sam i naumio sastaviti veličanstveno djelo gdje bi na okup sabrao celo ono veliko čustvo za alpinske harmonije i odabrah zadaćom visoku Engadinu kao onu koju proučih najbolje, i koja je što poznatiji najrazličnija i najbogatija ljepotama. *) Ovdje vrhunci i vječni ledenjaci prilaze k zelenoj površini pašnjaka i k tamnom zelenilu jelovih šuma, plavetno nebo zrcali se jezerim i jezercima po sloputa modrijim nego li nebo; kroz otvorene plodne pašnjake svud otvaraju se mlazovi bistrih voda, koji padaju niz grebene, da u svom putu svuda zazelene i osvjete,

*) Ovu zamisao panorame Alpa Segantini nije izveo radi velikih troškova.

Glede pitanja paše na bosanskoj granici ministarstva su izjavila, da će se ovo riešiti sporazumno sa zajedničkim ministarstvom financija.

Govorilo se o regulaciji Cetine i o pre-sušenju neretvanskih blatija. Radnje za rekonstrukciju mosta preko Zadra već su započele. Iz ovoga svega se razabire, kako li to sporo ide kod tih ministarstava. A prilike Dalmacije su takove, da ona treba brze odluke i izvedbe. Ovdje je baš slučaj: ako se odmah daje, dvostruko se daje.

Ministar željeznica Glombinski izjavio je u sjednici željezničkog odsjeka, da je pitanje ličke željeznice bilo na dnevnom redu pri zadnjoj skupnoj ministarskoj konferenciji u Pešti. Ugarska vlada se je konačno odlučila, da gradi željeznicu kroz Liku te će odnosno gradnje domalo početi.

Političke viesti.

Austrijska špijunaža u Italiji. Ovo dana otkrivena je u Bari špijunaža na korist Austrije. Kao uhode uapšeni su neki Conte i Dean, ovaj zadnji je boravio mnogo godina u Pensilvaniji. Ova dvojica htjeli su podmititi jednog talijanskog činovnika, da im izda u ruke torise i nacrite utvrda, no ovaj ih je uhvatio sa oblastima u stupicu. Dean je pri izpitivanju priznao, da je austrijski podanik i da je od agencije Tank dobio nalog, da nabavi planove utvrda Brindisia i drugih dokumenata. U njegovom posjedu nadjeno je mnogo spisa te novčanih pošiljaka od gornje agencije. Pisma su pisana hrvatski. Ustanovilo se, da je prije svog dolaska u Bari bio u Trstu po upute. Rek bi, da je Dean bio dobro uspio u svom uhođenju.

Ruske financije su prema ekspozeu ministarstva u Dumi vrlo povoljne. Uzprkos rusko-japanskoga rata Rusija je uspjela, da u svom bilancu imade suvišak, i to predma je yotirala ogromne svote u kulturne svrhte.

Albanija i Starija Srbija pred sveobćim ustankom „Vaterland“ javlja, da se u Albaniji i Starij Srbiji opažaju uznemirujuć znaci, koji daju naslućivati, da će kroz kratko vrijeme u onim zemljama buknuti sveobći ustanak, toli Anarauta koji Srba. U Skadarskom i Kosovskom vilajetu sve vre, te prevladuje nakana, da se vodi oružana borba proti današnjem režimu. I u Novopazarskom sandžaku očigledno je buntovno razpoloženje. Mnogi ugledni trgovci umakli su u Bosnu. Turci polivale posade iz pograničnih gradova te ih usredotočuju u tvrđama Mitrovica, Kosovo i Ipek.

svuda rude ružičnjaci i sve je ovde puno raznih harmonija, od cvrkuata ptica do milog poja ševe, od glogotanja potoka do zvonca dalekih stadova i sve do zujanja pčela.

Živio sam dugo vremena sa životinjama, da shvatim njihove sklonosti, njihove boli i njihova zadovoljstva; proučavao sam ljude i ljudski duh; proučavao klisure njegove i mraze; velike gorske lance, sitne travke, potoke, cvieće, propitujući svoju dušu za njihov smisao.

Upitao sam cviet čemu lepota svih stvari, a cviet je odgovorio mome duhu mirisom ljubavnim.

Niesmo mi slikari, koji stvorismo armoničnu ljepotu boje, nego cviet od vjekova, bez našega znanja, kaziva nam najsvršeniji način. Proučavao sam božansku svjetlost sunca i hladovite sjene, sladko sumračje i tajnovitu noć.

Hoću li uspeti da dadem vječno značenje duhu prirode? Da li ću umjeti dati Naravi koju slikam onu svietlost što dariva život boji, i koja razsvietljava i stvara vidljive dalečine i čini nebo neizmjernim? Hoću li znati spojiti idejalnost Prirode sa simbolima duha, koje naš um otkriva?

Monisovo ministarstvo pred komorom. Novo francosko ministarstvo sa senatorom Monisom na čelu, postavilo se u ponedjeljak komori. Ministarska izvaja je bila primljena od stranaka većine hladno, dok su protivnici pravili veliku galamu, tako da su se već pravili neugodni komentari po obustanu nove vlade. No kada je Monis izjavio, da će u stvari štrajkaš željezničara postupati prema čovjekoljubivosti i pravdi, ministarstvo je steklo mnoge simpatije, tako da je ono dobilo glas povjerenja sa većinom od 195.

Revolucija u Maroku. U Maroku je buknila revolucija protiv Milaj Hafidu. Fez je pod puno obkoljen. Put od Tangera do Feza i Rabata sasam je zatvoren. Stanovništvo je u najvećem strahu. Pukovnik Mangin, zapovjednik šeriških četa, traži pojačanja, koja ne može dobiti, jer se brzo očekuje sukob između bunkovnika i šeriških četa.

Tužnja između velikog vezira i zastupnika. Prigodno razprave o proračunu u turskom parlamentu zasr. Ismail Kemalbeg je dobacio, da je za bagdadsku željeznicu „netko“ dobio para. Veliki vezir je na to plaću i tražio razjašnjenja, na što je zastupnik odgovorio, da je proviziju dobio list velikog vezira. Ovac, biesan i van sebe, navalo je na Kemal bega i šakom ga udario, dočim je zast. Derviš beg ovog istog ponovno udario ozadu u glavu. Posred sveobće gungule i zgražanja neki zastupnik Arnaut je zaviknuo: „Čuškiya zastupnik naroda!“ Čitava Turska je povrijeđena! Kemal beg, koji je bio priseban i miran, rekao je: „Nesam ja napadnut, nego parlament.“ Ova afera će bez sumnje imati svojih posljedica.

Konac obstrukcije u Pešti. Čini se, da su oba krila nezavisne stranke odustala od dalje obstruktionističke kampanje. Iza bankovne osnove dolazi na red osnova o kontingentu novaka. Kossuthova i Justhova stranka su vječale o osnovi novaka i zaključile, da će ove osnove odkloniti. U Kossuthovoj stranci ne će slavljati nikakvih poteškoća osnovi o kontingentu, dok će se Justhova stranka ograničiti na to, da naglasi neke nacionalne zahtjeve.

Obćenito se drži, da će osnove o novčakom kontingentu najduže za 14 dana biti posve riješene. Onda će doći na red redoviti državni proračun za godinu 1911. pa se vlada nada, da će joj j s rjeh nego iztče čestimješecni indemitent, proračun biti odobren. Bide li opozicija pravila ozbiljnijih poteškoća i nastojala, da zaprijeti votiranje proračuna, ministar financja je će tražiti indemitent za dva odnorno tri dalja mjeseca.

ŠIBENIK, 11. ožujga.

Kad bi u sredini Afrike vladao u javnom životu nemoral spličanštine i kad bi civilizacija sastojala u podlorn, drzivotnom varanju nekih u svrhe osobne, onda bi glasilo dr. J. Smoldlake imalo pravo, što je na nas sasulo pregršt psosavka, kao na ljude surove, divlje i barbarške čudi. Nu dok mi nazivamo pravim imenom najnoviju harlekinadu gospodara „Slobode“, nema ona pravo, da nas napada, a najmanje ne za to, što mi ne bi znali razlikovati dobro zajednice od egoizma stranaka i pojedinaca.

Što treba da razlikujemo, kad „Smoldlaka“ govori? li zar da treba vrtili se i pisati, kako on izvoljeva svirati?

Taj gospodin je do sada mnogo toga izvoljevao, pak je napokon kroz godine grdio i napadao kao najprefriganije lopove, prispo-

Ko nas može naučiti osjećanju za umjetnost, ako to nije u nama? Kad koga nadje sreća da u sebi očuti ono, nešto što drugi ne čute, taj može biti uvjeren, da će ono nešto ili na jedan ili na drugi način izvesti umjetničkim djelom.

Ideja, jako čustivo koje mu drugo vrste mora se gojiti u samoći misleći na to, opazajući i sudeći. Samo se na taj način može gojiti i ojačati svoje ideje i svoja čustvovanja. Život u svietu i slušanje tuđih misli oslabljuje i nišu vlastite.

Meni se mili ljubovati sa svojim prestavam dragajući ih u pamti, ljubeći ih svojim srcem i ako želja kipi da ih vidi u čem izvedene, krotim se i pripravljam im dobar ston, ondje, u onom zgodnom položaju, u onom mejašu, sa odredjenim čustvom, u jednu rječ ja neću, kada se u stici vidi dječji posao nego da silka bude misao, razlivena u bojam. Čuće je tako stvoreno, a to je umjetnost božanska.

Bili bito znati što radim? Ne bi znao reći. Sada neustriv čekam ono dično što ne dulaz. Ipak mislim stanuti pifrodu u šaku i

dabljuču ih najgorim izjelcama i javnim bludnicama, one iste, kojima od lani izvoljeva ljubiti skute i koljena. Razumijemo, on drugačije i ne može i ne smije, ali ne razumijemo drzivotnost, da on i druge izvoljeva zvati u taj zagrlijaj. Ta zna se, da se u taj njihov zagrljaj ne može naći nitko, tko sebe štije i tko drži što do čovjštva i obćeg dobra.

U svemu tomu, što gosp. radi ne ulazi ni najmanje nikakvo pitanje zajednice. Ta zajednica se iznosi, da se prikrije osobnu potrebu. U svem tomu ulazi i svemu tomu kumuje samo civilizacija i bezoćnost, kakve nema pod kapom nebeskom.

I mi da te kukavne harlekinade gledamo i da im još valjda odobravamo? Oh, ne. To prepuštamo spličanštiki i želudcima civilizovanim. Mi volimo biti necivilizovani. Mi još držimo štogod do obraza i do ljudstva.

„Crvena Hrvatska“ u zadnje doba postavlja sama sebi mnogo pitanja. Sudeći po tome, bi reći, da ona nije baš sasam na čistu u mnogim pitanjima. . . Tako i u zadnjem svom broju pita se u uvodniku: zašto ne možemo napred? Odgovor ona nalazi u difamiranju pravaštva. Premda mi malo položemo na onakove smiešne izpade dubrovačkog lista, ipak ćemo mu primjetiti, da nije pravaštvo krivo, ako jedan dio mladjarije, koja je prvobitno radikalna, postane skutoćnošć . . . Tu su razne čudi po sriedi . . . Tu je i ambiant, u koji pojedinac upane . . . onaj „Grvene Hrvatske“ je kao stvoren za fabrikaciju skutoćnoša.

Dalje se gosparski dubrovački list bavi pravaštvo i hoće da ga sad prikaže kao vladinovsko. Na ovo smo već nekidn istom listu po tenanu odgovorili, a sad, kada se on povraća na istu stvar, ne imajući srca pozabaviti se s našim odgovorom, ne možemo mu nego reći, da je to drzivotost. Ako „Crvena Hrvatska“ želi znati, zašto se ne možemo napred, neka se ona i svi oni, koji se oko nje kuje, a u prvom redu dr. Čingrija, pogledaju u zrcalo, i odgovor će rječit dobiti. Poručujemo joj nadalje, da kad se radi o pravaštvu i hrvatstvu, ne imaju prava govoriti drugovi i učenici Chlametkija i Kačanskija. . .

IZ HRVATSKIH ZEMALJA.

Dr. Vio iztupio iz autonomaške stranke. Dr. Franjo Vio stariji, koji se je nedavno zahvalio na načelničkoj časti grada Rieke te položio mandat gradskog zastupnika, jer ne odobrava smjer politike, koju vodi danas autonomaška stranka, odnosno njezin vodja Zanella, istupio je sada iz autonomaške stranke.

Izabran je dr. Vio mladji, kojemu su njegovi izbornici priredili velike ovacije sa hrvatskim poklicima „živio“.

Sabori hrvatski i bosanski nastavise svoja zasjedanja.

Talijanski kralj i kraljica u Srbiji. U Budimpešti izlazeći srbski list „Omladina“ saznaje iz pouzdana vrela, da će talijanski kraljevski par nakon jubilarnih svečanosti uzvratiti kralju Petru posjet u Beogradu. Tom prilikom bit će prisjene u Beogradu i Nišu velike dvorske svečanosti. U Nišu vjezbat će 70000 momaka raznih regularnih četa. Želja je kraljice Jelene da posjeti Srbiju. Iz Beograda krenut će kralj Viktor Emanuel sam u posjete bugarskom caru Ferdinandu a odane povratiti će se opet u Niš, gdje će sa kraljicom Helenom u najužem krugu obiteljskom kroz nekoliko dana boraviti.

pjesan ispejvati. San je liep, ali tvarnost ljubja. U istinu što bi bio život da nema ljubjavavi? što bi bila priroda kad cvjeta ne bi dala? Umjetnost mora biti cviet, život, ljubav prirode; ako to ne dava suha divljaka i livada bez cvieta.

Idejal je sjeme, istina je polje. Sjimo dakle i ako je sjeme dobro pustimo do proljeća i tada će procvasti.

Svojoi ženi.

Draga Biće!

Uzmi, mila moja, ovo poznito cvieće, ove modre ljubice, simbol vrste ljubavi što sam ih pokupio misleći jedino na tebe. A kad dodje pramaljeće u kome ti ne pružim takav dar, ne traži me više među živim.

Onda ćeš ti kupiti svako pramaljeće ove meni objavljene cvietiče i otići ćeš onamo, gdje ću ja u pokuju blagim čustvom prisluškivati zakopan, ugodan sam tvoga odiela ter pokrivoti humak.

Vrabci cvrkutaju spjev ljubavi koja nikad ne umire, a ja se združujem onom pjevu dok god ostane traga i jedne čestice od mene na ovoj zemlji, i ti ćeš misliti svakog proljeća na onoga, koji ti nosio cvieće. *)

Preveo : Kristofor.

*) Segantini je umro na 28 septembra 1899.

Ministar za Hrvatsku. Kako „Hrv. Sloboda“ je pouzdanog vrela saznaje, kroz kratko vrijeme biti će imenovan ministrom za Hrvatsku Gjuro Dedović, veliki župan bjelovarsko-krizevački.

Iz grada i okolice.

Zadušnice za pok. kanonika Vidovića. U utorak se u Vodicama, gdje blagopokojnik župnikovao 14 godina, obavila Sv. Misa sa noćnicama. Prisustvovala sve vlasti i druživa te pućanstvo da izkažu zadnju počast milom pokojniku, u koliko svi nisu mogli sudjelovati sprovodu u Šibeniku.

290 utoka uloženo je u Vodičkoj obćini protiv izloženih imenika. U koliko doznajemo, za „izbornu kloanicu“ krivili je političku i poroznu vlast, jer obćini dostavljali osakate tromjesečne izkaze. Markantno je, da su utoci pokriepljeni brojem „Posjedovnog Lista“ izpuštenih tvrdka. Vidjet ćemo, hoće li i ovoga puta, ko natrag šest godina, Kotarska vlast naše političke istomišljenike decimirati.

Pri opisu sproveda plagopokojnog kan. Vidovića nehotice nam je izbjeglo, da pri istom bila zastupana i „Šibenska Glazba“, što ovim izpravljamo.

„**Zvezda**“. Prvo slovensko gospojnsko tamburaško i pjevačko drustvo „Zvezda“ izvršilo je u sriedu svoje vrio liepe koncerte, koje je držalo u „Grand Hotel Velebit“.

Milodari za družbu. Mjestna Družina područnija primila je sljedeće milodare: Bogdanović Ante K 10, da počasti blagu uspomenu Klarića Pavla; Kovačev Pavao K 5, da počasti uspomenu M. Skobaća; Ive Erceg K 2, da počasti blagu uspomenu Vrdoljaka Kažimir; Kovačev Pavao K 3, da počasti blagu uspomenu Mate Bogdanovića; Protega Marko K 4, da počasti blagu uspomenu Mate Bogdanovića; Kovačev Pavao K 3, da počasti blagu uspomenu Jeko ud. Škočić; Antić Šime K 2, da počasti blagu uspomenu Ilje Krpan; Braća Protega K 4, da počasti blagu uspomenu Krste Karadjole; Obitelj Pichler K 4, da počasti blagu uspomenu Krste Karadjole; Skočić Biće K 4, da počasti blagu uspomenu Krste Karadjole; Obitelj Vendler Čelar K 1, da počasti blagu uspomenu Krste Karadjole; Čikara Paško K 2, da počasti blagu uspomenu Eugena Kovačevića; Trljaja Joso K 2, da počasti blagu uspomenu Grubišića Lovre; Kovačev Pavao K 2, da počasti blagu uspomenu Grubišića Lovre; Baroš Josip K 2, da počasti blagu uspomenu Grubišića Lovre; Peršen Vjekoslav K 2, da počasti blagu uspomenu Krste Karadjole; Kovačev Pavao K 2, da počasti blagu uspomenu Ante Friganovića; Kovačev Pavao K 2, da počasti blagu uspomenu Krstu Karadjole; Kovačev Pavao K 2, da počasti blagu uspomenu Kanonika Ivana Vidovića.

U fond mjestnog kluba stranke prava priložio je gosp. J. Drezga 3 K, da počasti uspomenu blagopokoj. Ivana Kan. Vidović. Uprava najtoplje zahvaljuje.

Sastanak mjestnog kluba stranke prava sazvan je po predsjedniku zast. dr. Dulibiću za sutra u nedjelju u 11 sati prije podne te će se odrzavati u prostorijama Sokola. Pozivlju se svi članovi, da na isti sastanak dođu.

Spomenik Nikoli Tommaseu u Firenci. Sutra „Pučka Univerza“ u Firenci slavi svoju drugu godinu predavanja. Tom prigodom biti će otkriven spomenik našem velikom sugradjaninu, pjesniku Nikoli Tommaseo, na koju je svečanost i ugledna šibenska obćina pozvana. Prigodnom te slave odposlan je sljedeći brzojav:

Presvietli gospodin
Garoglio prof. Diego

Firenca (Italija).

Švaka počast velikome šibenčaninu počast je i ovoj njegovoj rodjenoj grudi, na kojoj mu naša vila utisnu pjesnički cjelov na vatrene, slobode željne ustnice. Sa tog cjelova zaplamt mi srce, iz srca kresnuše „Iskre“, koje se oko njegova imena savise u sjajni vienac slave. Pčela iz kočnice naše, mazunik hrvatske nam primorkinje vile, poletio u Danteovu otaćbinu i postao joj gorljivim svećenikom slobode, pravde, znanja i umjeća. Dok se nje govui imenu, sjanjome u hrvatskoj i talijanskoj književnosti cieti kulturni sviet klanja, dok mu se danas tamo pred spomenikom njegovim počast izkazuje, podpisana sa ove rodne mu grude, koja ga harna takodjer spomenikom počasti, pridružuje se svečanosti te Pučke Universe, kliču u ime šibenika: „Slava Nikoli Tommaseu!“

Obćina.

Pokrajinske viesti.

Utoci proti izbornim listinama u Zadru. Hrvati podnieše 4500 utoka proti izbornim li-

stinama u Zadru. Pri sastavu tih lista talijanasi na obćini počiniše upravu nevjerojatnih falzifikata i protuzakonitosti. Kao curiosum neki liježimo, da je jedan izbornik u III. tieiu, neki Antišin glavur u Sutomišćici, izvršien 29 puta, jer prirepina talijanasa. Osim utoka biti će državnoj vlasti sa strane Hrvata podnesena obća pritužba, da ciele listine, po obćini sastavljene, budu uništene, a da državnorn organu bude povjeren, da obnovi cieti preparatorni postupak i da on vodi izbore.

U Dubrovniku nalaze se od nekoliko dana Fridrih knez Schwarzenberg, koji je nedavno u delegacijama krđoj za prilog triziljazna.

† **Matija Lušić, vinotražac**, nenadano je preminuo u Sarajevu. Pokoj mu vječni!

Prva pripomoć uzajamno-pripomoćne zadruge „Providnost“. Dne 25. II. t. god. preminuo je nakon osam dana bolovanja Grgo Gudeļ iz Podbablja, Imotskog, listonoša u Omišu u 45. godini snažnog života. Ostavio je udovicu i petero nejake dječice, bez ikakva imutka, a i bez mirovine — baš na sred puta. Pošto je pokojni bio član „Providnosti“ u Omišu, jedina pomoć i utjeha došla je sirotama od ove spasnosne zadruge, koja im je izplatila odmah znatnu svotu novca i tako u najgorčijim časima nisu bili prisiljeni kucati na tuđa vrata.

Koliko žalosti i biede navali na obitelji, kad im umre otac ili majka. A koliko i koliko toga dalo bi se spasiti, kad bi ljudi nešto više mislili, kako ostavljaju svoje obitelji. Nito dakle ne bi smio izostati, a da ne bude članom ovog za svakoga prekoricnog narodnog druživa.

Radosna je pak činjenica, što u ovo malo mjeseci početnog rada „Providnost“ broji već mnogo hiljada predbilježenih temeljnica i članova i što sa svom poživtvošču i ljubavlju okuplja masu našega naroda, pa i najsiromašnije slojeve, za koncentraciju sitnih štednja.

Preporučujemo dakle svima rodoljubima, da se živo zauzmu oko što većeg proširenja ovoga našega za budućnost narodne ekonomije toli znamenitog zavoda.

Razne viesti.

Hlačaste suknje. Čini se, da nova ženska moda — hlačaste suknje „jupe culotte“ — ne će baš tako lahke ruke moći da se udomi. Kada je prva ženska došla u ovoj novoj modi na utrke u Auteil, došlo je do škandala i ovakovi su se škandali opetovali svuda, gdje su se pojavile ženske u novim tim hlačastim suknjama. Bečka jedina tvrdka poslala je svoju namještenicu u Trst, da se u novom ovom odjelu prošeta gradom. Jest, to joj je još trebalo. Bježala je, da se je za njom sve prašilo. U Berlinu su dapaće ove hlačaste suknje poremetile promet tako, da je moralo i redarstvo posredovati.

U petrogradskom kazalištu došlo je do gungule, jer je jedna dama htjela u tom odjelu da bude na predstavi. Uprava je zabranila dotičnoj ženskoj, da udje u gledalište. I u Budimpešti je u operi došlo do burnih prizora, kad su dvie ženske došle da pokažu nove hlače. Općinstvo se je stalò derati i izvzdati sve dotle, dok nije došlo ravnatelj pred zastor i izvajio dotičnim gospodjama, da će im vratiti ulaznicu, platiti kočju do kuće i nadomjestiti sve troškove, samo neka budu tako dobre, pak izjadju iz kazališta. Dakako da su gospodje „sa zahvalnošču“ primile ponudu.

Iste i slične viesti dolaze iz Bukarešta, dapaće i iz New-Yorka i Filadelfije.

Glasovita posjednica modnoga salona „Paquin“ u Parizu protestovala je najodlućnije proti tome, da su hlačaste suknje niknule u njezinom atelieru. Ona ovakovih stvari ne pravi. Svuda se bune proti ovoj novoj modi, samo u Beču su mogle dvie gospodje prošetati Kärntnerom, a da nisu svratile na se nikakove pozornosti.

Štrajk na čitavom svietu. Odaslanci englezkih, franczkih, njemačkih i ameriċkih mornarskih saveza drže u Antwerpenu od petka najstrože tajne konferencije. Zaključeno je jednoglasno, da se priredi štrajk mornara na čitavom svietu, ako poslodavci ne udovolje do polovice trajnaj opravdanim zahtjevima mornara glede povišice plaće.

Najveća kuća na svietu. Najveća kuća na svietu jeste „Metropolitan Boidint“ u New-Yorku. Do vrhu svoga tornja ova zgrada ima 700 futa i 43 sprata. Osim svih podova u čitavoj kući dolazi do 25 akera. Tamo ima 50 elevatora, koji prolaze u godini dana 125 milijuna milja. Hodnici su dugački 4 milje; razne cievi 13 milja; električne žice 150 milja; telefonske žice 2.400 milj. — Osim toga ima u kući 30.000 elektriċnih sijalica i 15.000 radnika i činovnika.

Na samomu tornju, u visini od 650 futa postavljen je ogroman sat, koji se vidi na 30 milja daljine, na četiri strane. To je najveći sat na svijetu, čiji je promjer 26 i pol futa. Same kazaljke toga sata teške su 1700 funti a ona koja pokazuje minute, dugačka je 17 futa. Vrieme po danu pokazuju četiri velika zvana, a noću je osvietlen.

Vrijednost te zgrade cieni se na 125 milijuna dolara.

Pitomci jedne pijanice. Pijanstvo satire ne samo onoga, koji mu se oda, već i potomstvo njegovo.

Od roditelja, kod kojih je pijanstvo postalo životna navika, radjaju se djeca slabunjavanja i sumahnuta ili moralne propalice. — Koliko se pijanstvo roditelja na djeci može osvetiti, pokazuje ovaj primjer:

Na izmaku 18. i početkom 19. vieka, živjela je u Englezkoj jedna žena, koja je bila svuda poznata zbog njenog pijanstva i skitačenja. Od nje se vremenom izrodilo 834 osobe. Šta je s njima svima bilo, ne zna se, ali se tačno zna za sudbinu njih 709. Od njih je bilo vanbračne djece 100, javnih bludnica 181, prosjaka 188, zločinaca 70, medju kojima ima i 7 ubica, 87 duševno slabih i 77 kokckara i varalica. Ukupno su članovi te porodice proveli u tamnicama 116 godina. U četvrtom koljenu su gotovo svi mužkarci bili pijanice, a sve ženske bludnice. Država i občine su za tu porodicu potrošili u obliku podpore, izdržavanja u zatvoru, troškova oko sudjenja itd. oko 5 milijuna K.

4000 radnika u pogibli. Iz Domodossola u Švajcarskoj brzojavlja se, da već od nekoliko dana nad Simplonom biesni snježna mečava. Snieg je napadao u tolikoj količini, kako se već odavna ne pamti. Mjestimice je visok preko tri metri. Rad u simplonskom tunelu morao se obustaviti. Oko četiri tisuće radnika, većinom talijana, koji su zaposleni kod izgradnje tunela nalazi se u selu Gopenstein zatrpani sniegom. Selo je skoro sasvim izčežlo u sniegu. Od radnika nema nikakova glasa, no mora da su u velikoj biedi radi oskudice hrane. Zna se tek toliko, da je jedan radnik, koji je pošao u Brieg po pomoć, nastradao na putu smrznuvši se. Njegova je lješina nadjena. Iz Briega se nastoji prodrjeti do zatrpanih i pružiti im pomoć.

Književnost i umjetnost.

† Antonio Fogazzaro. U utorak je u Vicenzi umro jedan od najvećih savremenih pisaca talijanskih, Antonio Fogazzaro, u 69. godini života. Fogazzaro je poznat na daleko radi svojih djela, koja su se u formi romana bavila vjerskim pitanjima. On je bio gorljiv katolik, a to provire iz svakog poglavlja njegovih zadnjih knjiga. Napisao je, osim dosta velikog broja sentimentalno psiholoških novela, i nekoliko romana. Najnamenitija njegova djela jesu: „Miranda“, „Malombra“, „Daniele Cortis“, „Piccolo Mondo Antico“, „Piccolo Mondo Moderno“, „Mistero del Poeta“, „Il Santo“, i „Leila“. „Il Santo“ njegov, u kojem se je naziralo modernističkih tendencija, bio je stavljen pod indeks. Tomu se je Fogazzaro najpoznatije pokorio i papi učinio djelo pokajanja. Umro je mirno u rodnoj Vicenzi posred svoje obitelji i pokriepljen svim svetostajstvima. Italija se sprema na velike počasti mrtvim ostancima velikana.

Trojedina kraljevina Dalmacija, Hrvatska i Slavonija, kako bi morala izgledati po ugarsko-hrvatskoj nagodbi od godine 1868 — Glas iz Dalmacije. Štampano u Dubrovačkoj Hrvatskoj Tiskari. — Ciena 10 para.

Socijalno-kriminalno djelo. Koncem dojučućeg mjeseca doštampati će se moje djelo pod naslovom: „U otmenom krugu ili zločinci u rukavicama“.

Djelo dakle radi o lopovima, koji živu u ljudskom društvu i većinu dielom nekažnjeno ponose se nekom naobrazbom i višim društvenim položajem i bogatstvom.

Djelo nije samo pristupačno pravnicima, već svakomu onom, koji se zanima za ljudske doživljaje, onakove, kakovi se danas u višem društvu obistinjuju.

Djelo će brojiti kakovih 350—400 stranica, a ciena K 5— po komadu.

Naručbe neka se izvole upravititi na autora M. Staničića, kot. sudb. poglavicu, Skradin, Dalmacija.

Hrvati i Hrvatice!
Pomozite Družbu
Sv. Ćirila i Metoda

ZAHVALA.

Svemu puku šibenskom i vodičkom, i svakomu drugomu, koji se je Bogu pomolio za upokoj duše dobrog našega strica, odnosno ujca

Kanonika Ivana Vidovića

te je bilo kojim načinom prigodom bolovanja, smrti i sprovoda izkazao prama pokojniku svoje poštovanje i ljubav, a tim nastojao, da nama ublaži bol i u velikoj tuzi da nas utješi — iz dubanca srca najvruće zahvaljujemo.

Osobito naše smjerno poštovanje, harnost i zahvalnost izrazujemo njegovim tješiteljima: mnogopoštovanom ocu Malabotiću; župničkom pomoćniku Stošiću; prepoštovanim kanonicima Karadžiću i Skarpi, koji su ga okriepili kršćanskim utjehama zadnjih dana života i na čas smrti njegove. Svaka čast i hvala prepoštovanom kapfolskom zboru ove stolne crkve; svećeničkoj udruzi; pojednim redovnicima i župnicima grada i okolice; uglednom učiteljskom društvu; veleučenoj gg. liečnicima dr.: Bogiću i Drinkoviću, koji su sve učinili štō prijatelji učiniti mogu, a da nam ga smrti otmu; slavnju gradskoj občinskoj upravi, osobito velemožnom gosp. načelniku dru. Krstelju; upravama c. k. realke, građanske i svih pučkih škola; c. k. vlastima; kotarskome poglavarstvu, okružnom sudištu; državnom odvjetničtvu, poreznom, carinarskom i poštarskom uredu; odjelu financijalne straže; mjestnoj pravaškoj čitaonici; sokolu; vatrogasnom i radničkom društvu; poljodjelskoj blagajni; gospodarškoj zadruzi; veleučenom zastupniku dru. Dulibiću; radniku Tambači; klubu stranke prava; veleučenom svećenom zastupniku Ivanu Prodanu; klubu stranke prava u Zadru; slavnju upravi občine i čitaonice Starigrada, njegova zavičaja; starim njegovim vjernim prijateljima Josi Sprijanu i Stipi Ivičinu; vodičkim bratovštinama; čitaonici; blagajni i sokolu.

Ōvima nabrojanim i ostalim, kojih nismo u stanju sjećati se, svima ponovna hvala i harnost od uciviljenih i neutješivih njegovih: **sinovca, netjakinje i rodbine.**
ŠIBENIK, 11. ožujka 1911.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i izdavaatelj i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Ansivitijsko paroplovo društvo na čitonic

„DALMATIA“

udržava od 16. jula 1910. slijedeće glavne pruge:

Trst—Međulović (A) (oštarska)
Povratak iz Trsta svake srede u 6 sati prije podne; povratak u Trst u 6 sati prije podne.

Trst—Međulović B (oštarska)
Povratak iz Trsta svake srede u 6 sati prije podne; povratak u Trst u 6 sati prije podne.

Trst—Međulović C (oštarska)
Povratak iz Trsta svake srede u 6 sati prije podne; povratak u Trst u 6 sati prije podne.

Trst—Kotulj (oštarska)
Povratak iz Trsta svake srede u 6 sati prije podne; povratak u Trst u 6 sati prije podne.

Trst—Šibenik (gugarska između Pule i Zadra)
Povratak iz Trsta svake srede u 6 sati prije podne; povratak u Trst u 6 sati prije podne.

Trst—Međulović D (govetka)
Povratak iz Trsta svake srede u 6 sati prije podne; povratak u Trst u 6 sati prije podne.

Trst—Vis (trgovačka)
Iz Trsta u četvrtak na ponoć; povratak svake srede u 8 sati prije podne.
27.VII.10

Vaše zdravlje

ćete održati! Vaše slabosti i boli izčežnuti. Vaš vid, živci, ojačat će se, vaše spavanje biti zdravo, a sveobće razpoloženje se opet uzpostavlja, ako pravi Fellerov Fluid m. d. M. „ELSAFLUID“ upotriebite. 12 bočica na pokušaj stoje 5 K franko. Proizvadjac je samo ljekarnik: E. V. Feller u Stubici, Elsatrg. 64. (Hrvatska).

Hrvatske narodne poslovice
uredio V. J. Skarpa, ciena knjizi broširano K 5—, a uvezano K 6—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

Lisicu živu
tko ima na prodaju neka se obrati Jakovu Radoviću, glavaru u Kaprije.

Zahtjevajte cigaretni papir „JADRAN“

U korist siromašne hrvatske školske djece u Zadru

20% od čiste dobiti

Najfinija vrst — Elegantno opremljen

Skladističe na veliko:

Hrvatska knjižarnica V. Göszi - Zadar
8—30

Objava!

Zašto se ne obratite pri kupovanju vaših potrebitina ravno na tvrdku

Jaroslav Kocian

— Tkaonica i odpravništvo —
Kronove u Met. (Česka).

koji gotavlja i ima uvijek na skladištu sukna za odijela, zimske kapute i t. d. Zajamčeno boje. Kanafasa, platna, flanela, ubrusa, ručnika, jastuka, porketa, šifona.

Ciene su najjeftinije.

Naručbe preko 18 kruna šaljem franko.

Tražite uzorke.

Može se dobiti 30 do 40 m. odpadka 3 do 15 m. dugog za 18 K do 25 prema vrši

— Od odpadaka se ne šalju uzorci. —

Ako Vi

ne možete jesti, te se čutite bolestan, to će Vam

lječničko izpitani

Kaiser'ovi

Želudčani

Pfeferminckarameli

sjegurno pomoći. Dobiti ćete dobar tek, želudac se opet uredi i ojači. Radi oživljujućih i okriepljujućih svojstva, neobhodno potrebiti na putovanjima.

Jedan omot 20 i 40 filira.

Prodaje:

Carlo Ruggeri, cent. drogerija i Vinko Vučić, drogerija u Šibeniku. 4—12

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineskih srebrarija žlica, viljuška i noževa.

Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.

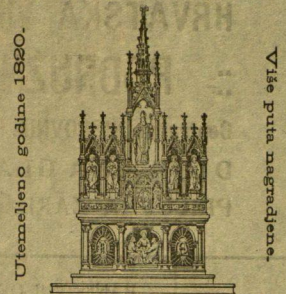
Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.

Bogati ilustrirani otenik. Tvorničko stalna ciena.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

Insam & Prinoth

u Sv. Ulrihu, Gröden (Tirolska).

Utemeljeno godine 1890.
Više puta nagrađivane.
Kiparske radnje iz drveta za crkve
Kipovi svetaca, oltari, propovjedaonice
križni putevi, razpela, jaslice i t. d.
Katalog uzoraka s cijenama daje se badava.
Za dostavu naručbe do štacije uključivo sa
skrinjom, ne plaća naručitelj.
24-9. 911.

Tiskanice

za občine i župske ured
— dobivaju se
uz vrlo nisku cietu
u Hrvatskoj Tiskari - Šibenik

Ženske

koje hoće, da očuvaju svoju kožu, naročito od ljetnih pjega, a koje hoće da dobiju i da održe meku kožu, neka upotrebijavaju kod pranja samo STECKENPFERDOV SAPUN od Ilijanovog mliaka (Znak Steckenferd) od BERGMAN & COMP. Tetschen a. E. Komad stoji 80 para, a dobije se u svim ljekarnama, drogerijama, parfumerijama itd.

„NUISOL“

od BERGMAN-A i drug u TEŠNJU n. L. jest i ostaje prije kao i poslie za čudo nedostizivo sredstvo za bujadanje kose i brade.

Na zalihni se nalazi plava, smedja i crna boja. Jedna boca stoji K 2-50
Drogerija Vinko Vučić - Šibenik.

NAJVEĆA DALMAT. ZLATARIJA
ANT. RADIĆ
SPLJET (SPALATO)
Ilustrirane cijenike šalje badava.

Važno za svakoga!

Gustav Marko i drug Trst

Centrala: Via Coroneo 45.

Podružnice: Via Giulia br. 20.

Telefon br. 1930.

Tekući račun sa podružnicom Ljubljanske kreditne banke. Vlastita tvornica za ured porculane i izradba svakovrstnih kipova po uzorku za oveće naručbe.

Podružnice: Via Barriera vecchia br. 33.

Telefon br. 1930.

Veliko skladište stakala prostih, apaniranih i za ured. Veliki izbor predmeta za ljekarne, drogerije, porculansko i zemljano sudje, ocaokline, staklarije, svjetiljke itd.

Velike količike naročitih tvari u ocaoklini, porculani.

Ciene umjerene koje se ne boje utakmice.

Na zahtjev šalju se cienići badava.

Dopisivanje u hrvatskom jeziku.

Pomenuta tvrdka, jedina svoje vrsti u Trstu, preporučuje se svim našim trgovcima.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2.000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRIT.ČCI 180.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTA KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJESEČNE, OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DE-VIZE SE PREUZIMAJU NA KULANTNIJE. IZPLATE NA SVIM MJESTIMA TU I NOZ.MSTVA OBAVLJAJU SE
- - - BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE. - - -

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-NICE, ZALOŽNICE, SREĆKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEGURANJE PROTI GUBITKU ZRIEBANJA. REVIZIJA SREĆAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLAT-NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA. - - -

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uređena sa svim potrebnim strojevima Izrađuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Cijene su vrlo umjerene, te domaći potrošaoci ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe. se iz vana.

- - NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. - -

NAJBOLJI NAMJEŠTAJI SNAGE

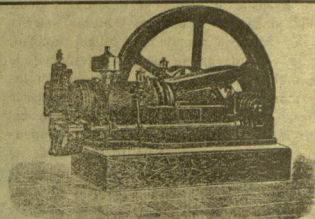
kao što su motori na plin (gas), benzin, žestu, kameno i sirovo ulje, na mršavi plin, za obrt.-poljodjelske i električne namještaje snage proizvađa

Draždjanska tvornica

- - motora na plin - -

(A. G. Dresdner Gasmotoren-Fabrik)

Tražite cjenike i proračune budava. Dopisivanje hrvatski, talijanski, njemački i slovenski.

Izključivo glavno predstavništvo, kamo valja upravititi sve upite:

EMANUEL i OSKAR KRAUS

Tehnička poslovnica TRST, Via San Nicolo 2/c.

Velika tvornica tjestenine i mlinice za raznu hranu.

Pomoću najmodernijeg motora proizvađa svake vrsti ovog je-stiva od najboljeg marsejskog griza kao i od dobrog i najfinijega
::: pšeničnoga brašna. :::

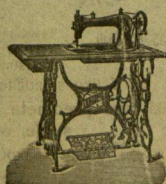
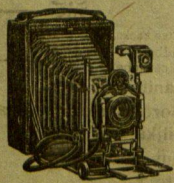
Tvrđka Ivan Šupuk i brat Šibenik

Knjižara i papirnica

Ivana Grimani-a - Šibenik

preporuča p. n. obćinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, njemačkih, talijanskih i francuzkih knjiga, romane, slovnica, rječnika, ond: pisanih sprava, trgovačkih knjiga, uredovnog papira, elegantnih listova za pisma i razgljednica. Prima predplate na sve hrvatske i strane čas pise uz originalnu cijenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kucu — Veuka zaht: svakovrstnih toplomjera, cviker-naočala od najbolje vrsti leća u svim gradacijama.

Većjeke naručbe - bavlja kretom pošte.

Skladište fotografskih aparata i svih nužrednih potrebština. — Preuzimlje naručbe svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine. — Skladište najboljih i najjeftinijih šivaćih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

Nikad više!

ne promjenjujem sapun, od kada Bergmanov „Steckenpferd Lillenseife“ (zaštiti znak: Konj na palici) od Bergmann-a i drug. u Tešnju na Labi upotrebljujem, jer je taj sapun najplivisniji od svih medicinalnih sapuna proti kožnoj bolesti (sunčane pjege), kao i za pospješivanje liepe, mekane i njezne kože. Komad stoji 80 filira, a dobiva se u svim ljekarnama, droguerijama i trgovinama parfimerije itd.

42-50

PRODAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU SE I PISMENE NARUČBE IZ VANA UZ POUZEĆE, A POZNATIM I :: BEZ POUZEĆA DO IZMINUĆA UTANAČENOG ROKA IZPLATE. ::

IMADEM VELIKU ZALIHU GOTOVIH CIPELA I RADIONICU SVAKOVRSNE OBUĆE I OPANAKA. IZRADJUJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJEM I NAJMODERNIJEM SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ČINOVNICIMA, C. KRALI, VOJNICHTVU, ORUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKODJER I NA MJESEČNE OBROKE.

AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK

Hrvati! Pomozite „Družbu sv. Ćirila i Metoda“!

SINGER

„66“

— ŠIVAĆI STROJ —
NAJNOVIJI I NAJSAVRŠENIJI.

SINGER

-- ŠIVAĆI STROJEVI --

SINGER MOGU SE DOBITI SAMO U NAŠIM VLASTITIM DUĆANIMA.

DRUŽTVO SINGER D. D. ZA ŠIVAĆE STROJEVE
ŠIBENIK — GLAVNA ULICA.

Na zahtjev šalju se sve upute. Uzorci vezova kao i šiveni uzorci šalju se budava i franko.